

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Panevėžio miesto savivaldybės tarybai

Panevėžio miesto savivaldybės administracijai

IŠVADA DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ PAIMTOMS PASKOLOMS GRAŽINTI

2016 m. lapkričio 9 d. Nr. I-2
Panevėžys

TURINYS

IŽANGA	1
VERTINIMO APIMTIS IR METODAI	2
VERTINIMO REZULTATAI	2
1. Skolinimosi limitai	2
1.1. Savivaldybės skolos limitas	3
1.2. Savivaldybės metinis grynojo skolinimosi limitas	4
2. Skolinimosi pagrindumas	4
IŠVADA	6

IŽANGA

Vykdam Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹ 27 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų² 11.3 punkto nuostatas, įvertinta Panevėžio miesto savivaldybės galimybė imti ilgalaikę 3772,9 tūkst. Eur paskolą paimtoms paskoloms gražinti.

Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracija pateikti išvadą dėl Savivaldybės galimybės imti paskolą kreipėsi 2016-10-20 raštu Nr. 19-2502(4.14).

Vertinimo tikslas – įvertinti, ar Savivaldybė turi galimybę imti 3772,9 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą paimtoms paskoloms gražinti iš kredito įstaigų, pasiūliusių mažiausią kainą, neviršijant nustatytų skolinimosi limitų bei pateikti išvadą Savivaldybės tarybai.

Vertinamas subjektas – Savivaldybės administracija, kodas 288724610, adresas Laisvės a. 20, Panevėžys.

Vertinamas laikotarpis – 2016 metai.

Vertinamuoju bei vertinimo atlikimo laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriumi dirba Tomas Jukna.

Savivaldybės skolų apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, investicijų ir biudžeto skyrius. Skyriaus vedėjo funkcijas audituojamu bei audito atlikimo laikotarpiu atlieka vyriausioji specialistė Audronė Meškauskienė.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

² Savivaldybės tarybos 2014-04-24 sprendimas Nr. 1-113.

Vertinimą atliko Savivaldybės kontrolierė Laima Skeirytė.

Su Išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto puslapyje adresu www.panevezys.lt

VERTINIMO APIMTIS IR METODAI

Vertinimo metu buvo analizuojami reikalingi duomenys, pateikti:

- Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2016 m. rugsėjo 30 d. ataskaitoje, forma Nr. 3-sav.;
- Savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. rugsėjo 30 d. ataskaitoje, forma Nr. 4;
- Savivaldybės administracijos finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2016 m. rugsėjo 30 d. ataskaita, forma Nr. 3;
- Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, investicijų ir biudžeto skyriaus tvarkomos Savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos dokumentuose.

Vertinimas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad analizuotose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybė skolinasi laikydamasi teisės aktų reikalavimų.

Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) skolinimosi ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Siekiant gauti vertinimo tikslams reikalingus įrodymus, atlikta:

- Savivaldybės veiklos, apskaitos, ataskaitų rengimo skolinių įsipareigojimų srityje vidaus kontrolės tyrimas;
- paskolų gavimo ir grąžinimo ūkinių operacijų bei paskolų likučių tikrinimai;
- ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies tikrinimai;
- Savivaldybės skolos pokyčių analizė.

Skolinimosi teisėtumas vertintas analizuojant atitiktį teisės aktams, reglamentuojantiems Savivaldybės skolinimąsi 2016 metais:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymui³,
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymui⁴,
- Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymui⁵,
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms Savivaldybių skolinimosi taisyklėms⁶,
- Savivaldybės tarybos patvirtintam Savivaldybės 2016 metų biudžetui⁷.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Rengiant šią išvadą buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų tikrinimo, skaičiavimo ir analitinės procedūras.

VERTINIMO REZULTATAI

1. Skolinimosi limitai

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri

³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2015-12-10 Nr. XII-2161.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (2012-03-21 nutarimo Nr. 304 redakcija su vėlesniais pakeitimais).

⁷ Savivaldybės tarybos 2016-02-22 sprendimas Nr. 1-39.

metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetinais metais) paskolas arba teikti garantijas dėl paskolų, naudojamų tik investicijų projektams finansuoti.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 28 punkte nustatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija - sprendimų dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas priėmimas; šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus savivaldybės kontrolieriaus (savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos) išvadą. Pažymėtina, kad Biudžeto sandaros įstatymo 18, 33 straipsniuose reglamentuota, kad atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme gali būti nustatomos papildomos teisės ar apribojimai naudoti biudžeto lėšas. Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 11 straipsnio 2 dalies nuostatomis Savivaldybėms suteikta teisė skolintis paimtoms paskoloms grąžinti.

Savivaldybių skolinimosi limitų taikymo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės.

1.1.Savivaldybės skolos limitas

Pagal 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas, savivaldybių skolos limitas skaičiuojamas nuo šio įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir šio įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos. Minėtame 7 priede nurodytos prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 38121 tūkst. Eur, 6 priede valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija Savivaldybės biudžetui nenumatyta.

Rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai (toliau – Skolinimosi rodiklis), sudaro 38121 tūkst. Eur.

Savivaldybės skolos limitas, į kurį įskaitomi visi savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, yra 70 procentų Skolinimosi rodiklio, t. y. 26684,7 tūkst. Eur.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, skaičiuojami į skolos limitą, 2016 m. spalio 31 d. buvo 9265,5 tūkst. Eur, arba sudarė 34,7 proc. Skolinimosi rodiklio. T. sk.:

1. Savivaldybės pagal pasirašytas ilgalaikių paskolų sutartis su kredito įstaigomis paimtų ir negrąžintų paskolų likutis 2016 m. spalio 31 d. buvo 8724,1 tūkst. Eur;

2. Savivaldybės pagal pasirašytas ilgalaikių paskolų sutartis su kredito įstaigomis nepaimtas paskolų likutis 2016 m. spalio 31 d. buvo 510,2 tūkst. Eur, t. sk.:

- pagal 2014-07-02 sutartį iš 620 tūkst. Eur paskolos nepaimtas likutis 198,1 tūkst. Eur (paskolos išėmimo terminas – 2016-12-31);

- pagal 2015-08-21 sutartį iš 580 tūkst. Eur paskolos nepaimtas likutis 312,1 tūkst. Eur (paskolos išėmimo terminas – 2017-09-01);

3. kiti įsipareigojimai (lizingas) 31,2 tūkst. Eur.

Savivaldybės, kurių skola sudaro daugiau kaip 40 procentų Skolinimosi rodiklio, 2016 metais gali skolintis tik projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti, energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektams, savivaldybių įgyvendinamiems pagal Vyriausybės patvirtintas programas; Valstybės investicijų 2016-2018 metų programoje 2016 metams numatytiems investicijų projektams įgyvendinti ir paimtoms paskoloms grąžinti. 2016 metais Savivaldybės 40 proc. Skolinimosi rodiklio yra 15248,4 tūkst. Eur. Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai 2016 m. spalio 31 d. sudaro mažiau kaip 40 proc. Skolinimosi rodiklio - t. y. 34,7 proc. (9265,5 tūkst. Eur).

Savivaldybės skolos limitas suteikia Savivaldybei galimybę imti ilgalaikę 3772,9 tūkst. Eur paskolą paimtoms paskoloms grąžinti. Be to, planuojama imti paskola neįtakos Savivaldybės skolos

limito, nes ta pačia suma bus gražintos ankstesnės paskolos. Savivaldybės administracija yra atsakinga už Savivaldybės vardu prisiimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

Savivaldybės planuojama imti 3772,9 tūkst. Eur ilgalaikė paskola paimtoms paskoloms gražinti iš esmės neįtakos Savivaldybės skolos limito, nes ta pačia suma bus gražintos ankstesnės paskolos.

1.2. Savivaldybės metinis grynojo skolinimosi limitas

2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose reglamentuotas savivaldybių metinis grynas skolinimasis:

2) savivaldybė, kurios biudžeto planuojami asignavimai viršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 15 procentų Skolinimosi rodiklio;

3) savivaldybė, kurios biudžeto planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų.

Lietuvos statistikos departamento skelbiamas 2015 metų BVP to meto kainomis yra 37,2 mlrd. Eur. Savivaldybės tarybos patvirtinti (su patikslinimais) Savivaldybės 2016 metų biudžeto asignavimai 2016 m. spalio 31 d. yra 73508 tūkst. Eur, biudžeto pajamos – 72963, tūkst. Eur. Savivaldybės 2016 metų biudžeto asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis ($37,2 \text{ mlrd. Eur} \times 0,3 \% = 111,6 \text{ mln. Eur}$), metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų, t. y. 1094,46 tūkst. Eur.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4.2 p. nurodyta, kad į savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitą įskaitomas einamaisiais biudžetiniais metais savivaldybės skolinantis prisiimtų ir įvykdytų įsipareigojimų gražinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

Savivaldybės 2016 metų biudžete patvirtinta 2016 metais planuojama paimti paskolų lėšų suma – 544,3 tūkst. Eur investicijų projektams finansuoti. Pagal Savivaldybės administracijos su kredito įstaigomis sudarytas sutartis, 2016 metais įsipareigota gražinti 2759,33 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų, 21,5 tūkst. Eur lizingo (finansinės nuomos) įmokų ir mokėti su šiais įsipareigojimais susijusias palūkanas (2016 m. sausio – spalio mėn. sumokėta 108,2 tūkst. Eur palūkanų).

Savivaldybės planuojamos gražinti lėšos pagal prisiimtus skolinius įsipareigojimus viršija planuojamus prisiimti įsipareigojimus.

Savivaldybės planuojama imti 3772,9 tūkst. Eur ilgalaikė paskola paimtoms paskoloms gražinti iš esmės neįtakos metinio Savivaldybės grynojo skolinimosi limito, nes ta pačia suma bus gražintos ankstesnės paskolos.

2. Skolinimosi pagrindumas

2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 4 punkto nuostatomis Savivaldybėms suteikta teisė skolintis paimtoms paskoloms gražinti.

Savivaldybės administracija nurodė, kad šešiose 2010-2014 metais sudarytose Savivaldybės ilgalaikių paskolų sutartyse nustatyta palūkanų norma yra didesnė lyginant su pastaruoju metu bankų suteikiamų paskolų palūkanų normomis. Imant naują paskolą tikimasi gauti palankesnę palūkanų

normą. Pažymėtina, kad Savivaldybės administracijos atliktuose skaičiavimuose naują paskolą numatyta gražinti tokiomis dalimis kaip buvo planuota šešių refinansuojamų paskolų sutartyse ir tai leidžia objektyviai palyginti palūkanų pasikeitimą ir atskleisti refinansavimo ekonominę naudą Savivaldybei. Apskaičiuotas preliminarus palūkanų pasikeitimas – prognozuojamas sumažėjimas 61,2 tūkst. Eur per visą naujos paskolos gražinimo laikotarpį.

Svarbu paminėti, kad planuojama naujos paskolos sutartinė palūkanų norma – 1 proc., suteikia prielaidas refinansavimo eknominei naudai. Tačiau Savivaldybės administracija, organizuodama skolinimąsi ir vykdydama paskolos ėmimo procedūras, būdama atsakinga už racionalų, efektyvų, ekonomišką Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą, turi užtikrinti, kad Savivaldybės sutartiniai skoliniai įsipareigojimai reikšmingai nesiskirtų nuo planuojamų rodiklių.

Lentelėje pateikiama informacija apie planuojamas gražinti paskolas, palūkanų normų palyginimas.

Planuojamos gražinti paskolos

lentelė

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Sutarties data Nr., sutartinė suma, gražinimo terminas, paskirtis</i>	<i>Negrąžinta paskolos dalis 2016-12-31, tūkst. Eur</i>	<i>Palūkanų norma, proc.</i>	<i>Palūkanų suma, apskaičiuota pagal sutarčių sąlygas, tūkst. Eur</i>
1.	2010-03-25 Nr. K-1200-2010-21, 1013,7 tūkst. Eur, iki 2021-09-30, investiciniams projektams	471,6	2,48	28,7
2.	2010-12-27 Nr. 1-60-710-090594-IN, 1040,4 tūkst. Eur, iki 2022-12-31 investiciniams projektams	624,2	2,1	41,0
3.	2012-07-16 Nr. K-1200-2012-434/3 1158,5 tūkst. Eur, iki 2017-09-30, investiciniams projektams	253,8	1,91	3,0
4.	2013-07-05 Nr. K-2900-2016-1294, 666,1 tūkst. Eur, iki 2019-12-31, investiciniams projektams	470,0	1,95	15,0
5.	2014-07-02 Nr. 288724610-K2, 620 tūkst. Eur, iki 2020-12-31, investiciniams projektams	620,0	1,74	22,9
6.	2014-11-28 Nr. KS-14/11/09 2000 tūkst. Eur, iki 2018-12-31, trumpalaikiai paskolai refinansuoti	1333,3	1,27	19,1
Iš viso:		3772,9	x	129,7
Naujos 3772,9 tūkst. Eur paskolos preliminari kaina (planuojamas paskolos gražinimo terminas iki 2022-12-31)		3772,9	1,0*	68,5
Paskolų kainų skirtumas		x	x	61,2

Saltinis – Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo, investicijų ir biudžeto skyriaus duomenys

**Pastaba. Prognozuojama palūkanų norma.*

Savivaldybės planuojama imti 3772,9 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą paimtoms paskoloms gražinti pagrindžia Savivaldybės administracijos atlikta esamų paskolų ir teikiamų paskolų palūkanų normų palyginamoji analizė, apskaičiuotas preliminarus mokėtinų palūkanų skirtumas – 61,2 tūkst. Eur sumažėjimas per visą paskolos gražinimo laikotarpį.

IŠVADA

Savivaldybės 2016 metų skolinimosi limitai, įtakojantys naujų paskolų ėmimą – *Savivaldybės skolos* bei *Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi*, ir bendra finansinių rodiklių analizė pagrindžia planuojamus Savivaldybės skolinius įsipareigojimus.

Savivaldybės taryba gali priimti sprendimą imti ilgalaikę 3772,9 tūkst. Eur paskolą paimtoms paskoloms gražinti.

Savivaldybės kontrolierė

Laima Skeirytė